

Motion till riksdagen

1989/90:Jo221

av Kjell Ericsson m.fl. (c, m)

Jordbruket i Värmland

Jordbruksnäringens lönsamhet har varit sviktande under ett flertal år. Det svenska jordbruket tål därför inte en ytterligare sänkt lönsamhet. För värm-
ländskt vidkommande har den dåliga lönsamheten gjort att många brukare slutat i näringen. Bland de kvarvarande råder stor osäkerhet om den fram-
tida verksamheten. Nu behövs tydliga signaler så att näringen kan få både arbetsro och framtidstro.

Livsmedelspolitiska arbetsgruppen – LAG – har arbetat fram ett förslag, som varit ute på remiss. Något regeringsförslag föreligger således inte ännu. Vi kommer därför i avvaktan på regeringens proposition endast att mera översiktligt beröra jordbruksfrågorna i Värmland i denna motion.

Livsmedelspolitiska arbetsgruppens förslag till ny jordbrukspolitik hotar dock att förlösa resurser i åkermark, investeringar och människor genom att stora delar av svenskt jordbruk slås ut.

Det är enligt vår mening väsentligt att i huvudsak all åkermark som idag är avsedd för livsmedelsproduktion hålls öppen. Detta kan kräva ett nytänkande inom jordbruket och en vilja att pröva nya verksamhetsformer. Detta bör bl.a. kunna ske genom en mer differentierad produktion där jord- och skogsbruket t.ex. på ett aktivt sätt medverkar i förnyelsen av energisystemet. Odling av energigrödor bör få stor betydelse vid denna förnyelse. Stimulanser för nya verksamhetsformer bör därför införas. En annan väsentlig förutsättning för en sådan utveckling är att det finns en reell vilja hos statsmakterna att skapa en marknad för inhemsk drivmedelsetanol. Inhemsk producerad drivmedelsetanol bör därför få skattefrihet.

När det gäller livsmedelspolitiska arbetsgruppens förslag så har vi en rad invändningar mot föreslagna åtgärder.

- För det första måste vi ha ett bibehållet gränsskydd där avreglering av svenskt jordbruk ej får ske snabbare än i vår omvärld. Svenskt jordbruk måste kunna få konkurrera på samma villkor som övriga länder.
- Samhället måste ta ansvaret för en övergång till annan lönsam produktion för energiändamål på avsevärd areal i södra Sverige. Staten har sat-
sat stora belopp vid tidigare strukturrationaliseringar och omställningar. Det är därför nu också nödvändigt att staten tar sitt ansvar vid jordbru-
kets omställning.
- Bibehållet produktionsmål för jordbruket i norra Sverige på 1984 års nivå. Härvidlag måste de sju skogslänen vara sammanhållna så att det

inte finns något utrymme i kommande GATT-förhandlingar att kapa bort de tre sydligaste länen från stödområdet.

- Frikoppling av jordbruket i norra Sverige från lönsamhetsvängningar i övriga delar av landet genom norrlandspristillägg som bygger på en rimlig kostnadstäckning för eget arbete och eget kapital inom området, dock lägst 65 %.
- Ett förenklat prisregleringssystem som bl a möjliggör intern utjämning av kostnader för intransport och distribution av mjölk och kött.
- Det är också ett absolut krav att den framtida jordbruks- och energipolitiken samordnas. Biobränslen får inte prisdiskrimineras. Biobränslen av olika slag och kvalitet kan odlas på åkermarken. Sveriges jordbruk är viktigt för produktion av den energi som vårt land behöver i framtiden.
- Konkurrentutredningens tankegångar om diskriminerande åtgärder gentemot jordbruket får ej genomföras

I den överskottsdiskussion som förs så spelar skogslänens produktion en ganska liten roll. För Värmlands vidkommande kan nämnas att det produceras mindre än det konsumeras. För att nämna några exempel så är invägningen av mjölk ca 105 milj kg – konsumtionen 115 milj kg, produktionen av storboskap 13 000 – konsumtionen 17 000, produktionen av slaktsvin 70 000 – konsumtionen 100 000. Således är det redan underskott i produktionen för värmländskt vidkommande.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om jordbruket i Värmland.

Stockholm den 23 januari 1990

Kjell Ericsson (c)

Göthe Knutson (m)

Gullan Lindblad (m)

Jan Hyttring (c)